

Dosarul nr. 3ra-290/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. R.Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V.Sîrbu, V.Mihaila, A.Minciuna)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Societatea cu Răspundere Limitată „Libert-Tur”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Libert-Tur” împotriva Ministerului Economiei și
Infrastructurii al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Societatea pe
Acțiuni „Baza Transport Auto nr. 35” cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 24 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Libert-
Tur” și a fost menținută hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 27 decembrie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Libert-Tur”
(în continuare SRL „Libert-Tur”) a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova (în
continuare Ministerul Economiei și Infrastructurii), intervenient accesoriu
Societatea pe Acțiuni „Baza Transport Auto nr. 35” (în continuare SA „BTA nr.
35”) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat că în
calitatea sa de operator de transport ce activează în domeniul transportului rutier
deservește cursa regulată internațională Bălți 08.45 – Iași 16.30.

A invocat că la 30 noiembrie 2016 s-a adresat Ministerului
Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor (în prezent Ministerul Economiei și
Infrastructurii) cu cerere în vederea deschiderii și atribuirii spre deservire a unei
curse suplimentare pe ruta Bălți – Iași, și anume cursa Bălți 16.30 – Iași 19.00,

însă prin răspunsul din 19 mai 2017 a pârâtului a fost informată că pe traseul dat există deja 6 (șase) curse regulate și pentru a fi evitate conflicte dintre noii operatori de transport s-a refuzat la toți în deschiderea rutei suplimentare pe ruta Bălți - Iași. Necătând la aceasta, a aflat ulterior despre deschiderea unei rute noi internațională Soroca 06.30 - Iași 11.00.

Din considerentul că deschiderea rutei noi îi afectează interesele și drepturile, deoarece ruta nouă are un traseu comun din or. Bălți asemenea cursei regulate internaționale deservite de dânsa, la 4 octombrie 2017 s-a adresat Ministerul Economiei și Infrastructurii cu cerere pentru a fi informată prin ce act administrativ a fost deschisă ruta nouă, graficul și itinerarul acesteia.

Ca urmare, prin răspunsul nr.14/4-6575 din 1 noiembrie 2017 a pârâtului, SRL „Libert-Tur” a fost informată că ruta nouă internațională Soroca 06.30 - Iași 11.00 a fost introdusă în programul de transport rutier internațional prin ordinul nr.168 din 23 mai 2017.

În acest context, la 23 noiembrie 2017 SRL „Libert-Tur” a depus în adresa Ministerul Economiei și Infrastructurii cererea prealabilă prin care și-a manifestat dezacordul cu deschiderea noii rute internaționale Soroca 06.30 - Iași 11.00 atribuită spre deservire SA „BTA nr. 35”, solicitând anularea ordinului nr.168 din 23 mai 2017, pe motiv că ruta enunțată a fost deschisă cu încălcarea prevederilor legale, însă prin răspunsul din 6 decembrie 2017 a Ministerului Economiei și Infrastructurii cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În opinia SRL „Libert-Tur”, ordinul nr.168 din 23 mai 2017 a pârâtului este unul neîntemeiat, din care considerent urmează a fi anulat, deoarece odată ce a fost refuzată reclamantei precum și altor operatori de transport cererea pentru deschiderea curselor suplimentare pe ruta Bălți - Iași, Ministerul nu trebuia să mai deschidă și ruta internațională Soroca 06.30 - Iași 11.00, cu atât mai mult că aceste rute se suprapun pe o distanță de 112 km (din or. Bălți până în or. Iași). Plus la aceasta, atât cursele Bălți - Iași, cât și ruta Soroca - Iași, trec prin vama Ungheni/Sculeni, iar unicul drum pentru deservirea unui serviciu internațional de acest gen este drumul național care trece pe la Bălți și Fălești.

A specificat că deschiderea rutei noi are un impact negativ asupra activității sale, deoarece SA „BTA nr. 35” începând cu or. Bălți până în or. Iași și invers transportă potențialii călători/clienti a reclamantei.

Cu trimitere la prevederile art. 37 alin. (2) și art. 37 alin. (9) din Codul Transporturilor Rutiere, a menționat că pârâta la emiterea ordinului care se solicită a fi anulat nu a ținut cont de rutele deja existente pe traseul Bălți - Iași, atunci când a deschis ruta Soroca - Iași și nu a făcut o analiză a fluxului de călători în acest sens, făcând o selecție abuzivă.

Aici s-a menționat că în condițiile în care SA „BTA nr. 35” i s-a acceptat solicitarea privind deschiderea unei rute noi, a pretins că urmează a-i fi aprobate și cerințele sale cu referire la deschiderea unei curse suplimentare, Bălți 16.30 - Iași 19.00, solicitată anterior. Or, odată ce a fost refuzată reclamantei, precum și a altor operatori de transport cererea pentru deschiderea curselor suplimentare

pe ruta Bălți - Iași, a considerat că Ministerul nu trebuia să mai deschidă și ruta internațională Soroca 06.30 - Iași 11.00.

Dat fiind faptul că prin emiterea ordinului contestat, SRL „Libert-Tur” i-au fost încălcate drepturile și interesele reglementate atât de Codul Transporturilor Rutiere, cât și de Constituție a fost depusă prezenta acțiune.

SRL „Libert-Tur” a solicitat anularea ordinului nr. 168 din 23 mai 2017 a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor prin care s-a dispus modificarea programului de transport rutier internațional, prin introducerea unei rute internaționale nouă Soroca 06.30 - Iași 15.40; excluderea rutei regulate internaționale Soroca 06.30 - Iași 15.40 din programul de transport rutier internațional și lista operatorilor antrenați la deservirea rutelor și curselor incluse în acest program, întrucât această rută este ilegală și afectează drepturile și interesele societății la deservirea cursei regulate internaționale Bălți 08.45 - Iași 16.30; obligarea Ministerului Economiei și Infrastructurii în vederea deschiderii și atribuirii spre deservire a societății a cursei suplimentare internaționale Bălți 16.30 - Iași 19.00, solicitată anterior.

Prin hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, capătul de cerere depusă de SRL „Libert-Tur” în partea ce ține de anularea ordinului nr. 168 din 23 mai 2017 a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și excluderea rutei regulate Soroca 06.30 - Iași 15.40 din programul de transport rutier internațional și lista operatorilor antrenați la deservirea rutelor și curselor incluse în acest program a fost respinsă ca neîntemeiată. Capătul de cerere depusă de SRL „Libert-Tur” în partea ce ține de obligarea Ministerului Economiei și Infrastructurii în vederea deschiderii cursei suplimentare internaționale Bălți 16.30 – Iași 19.00, solicitată anterior de SRL „Libert-Tur” a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Prin decizia din 24 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Libert-Tur” și a fost menținută hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au constatat la caz lipsa temeiurilor legale pentru anularea actului administrativ contestat – ordinul nr. 168 din 23 mai 2017 a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, motiv pentru care au respins ca neîntemeiată acest capăt de cerere.

Or, rutele menționate nu se suprapun mai mult de 90% din lungimea rutei deja existente Bălți - Iași, deservită de SRL „Libert-Tur”, în acest sens fiind respectate prevederile pct. 20 din Regulamentul Transporturilor Auto de Călători și Bagaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 854 din 28 iulie 2006, cât și a art.37 alin. (2) Codul Transporturilor Rutiere (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat).

Drept rezultat, instanțele de judecată au dispus și respingerea cerinței privind excluderea rutei regulate internaționale Soroca 06.30 - Iași 15.40, or, această cerință are un caracter subsecvent în raport cu cerința de anulare a ordinului nr.168 din 23 mai 2017.

Referitor la capătul de cerere depusă de SRL „Libert-Tur” în partea ce ține de obligarea Ministerului Economiei și Infrastructurii în vederea deschiderii cursei suplimentare internațională Bălți 16.30 – Iași 19.00, solicitată anterior de SRL „Libert-Tur”, acesta a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Sub acest aspect, instanțele de judecată au reținut că în speță termenul de depunere a cererii de chemare în judecată ce cuprinde inclusiv și cerința vizată și-a început curgerea la 20 mai 2017, ziua imediat următoare de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă și a expirat la 19 iunie 2017, aceasta fiind ultima zi de depunere a acțiunii ce vizează acest capăt de cerere, cu toate acestea cererea de chemare în judecată a fost depusă la 27 decembrie 2017, fapt ce denotă depunerea acțiunii în acest sens cu omiterea termenului de prescripție.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, la 16 ianuarie 2019, SRL „Libert-Tur” le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel arbitrar și nefondat a apreciat drept corectă concluzia primei instanțe privind lipsa temeiurilor de refuz pentru deschiderea rutei noi de către SA „BTA nr. 35”, or nu este de competența instanțelor de judecată analiza temeiurilor de refuz în deschiderea rutelor noi, ci verificarea legalității actului administrativ contestat.

S-a mai indicat că în prezent gestionarea programelor rutiere de transport de către intimatul Ministerul Economiei și Infrastructurii nu este transparentă, deoarece foarte ușor poate fi introdusă o careva cursă nouă pe o careva rută.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de respingere a acțiunii (f.d.131-137).

Prin referința depusă la 14 martie 2019, Ministerul Economiei și Infrastructurii a solicitat declararea recursului înaintat de SRL „Libert-Tur” ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod

se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate reiese că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului prin prisma prevederilor art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 24 octombrie 2018 (f.d.122), dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc. Astfel, recursul declarat la 16 ianuarie 2019 (f.d.131) este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Libert-Tur” în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Libert-Tur”

nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Libert-Tur”.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Libert-Tur” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva